

УДК 81'37

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/97-1-40>

Ірина ЗАПУХЛЯК,

orcid.org/0000-0001-6998-7788

кандидат філологічних наук,

старший викладач кафедри теорії та практики перекладу

Донецького національного університету імені Василя Стуса

(Вінниця, Україна) *i.zarukhlyak@donpu.edu.ua*

Маріна ВОВК,

orcid.org/0009-0006-9888-7317

студент I курсу магістратури факультету іноземної та слов'янської філології

Донецького національного університету імені Василя Стуса

(Вінниця, Україна) *vovk.m@donpu.edu.ua*

ЛЕКСИЧНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ В АНГЛІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОМУ ХУДОЖНЬОМУ ПЕРЕКЛАДІ: (НА МАТЕРІАЛІ РОМАНУ ДЖЕННІФЕР Л. АРМЕНТРАУТ «ІЗ КРОВІ Й ПОПЕЛУ» В УКРАЇНСЬКОМОВНІЙ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ МАРІЇ ПУХЛІЙ)

У статті охарактеризовано дефініції понять «еквівалентність», «лексичні трансформації», «перекладознавства», «роман» та «художній переклад». Стаття присвячена системному аналізу лексичних трансформацій в англійсько-українському художньому перекладі на матеріалі роману Дженніфер Л. Арментраут «Із крові й попелу» в українськомовній інтерпретації Марії Пухлій. У сучасному перекладознавстві художній переклад розглядається як складний процес міжмовної та міжкультурної комунікації, у якому важливу роль відіграють різноманітні перекладацькі трансформації. Недостатня увага до детального аналізу лексичних змін у перекладі сучасної англійської художньої літератури зумовила актуальність цього дослідження.

Увага зосереджується на лексичних одиницях, які зазнають трансформацій у процесі перекладу. Зокрема, аналізуються такі лексичні трансформації, як конкретизація, генералізація, модуляція, додавання та вилучення лексичних елементів. Вони забезпечують точніше відтворення змісту оригінального тексту та сприяють адаптації перекладу до норм української мови.

Дослідження також підкреслює значення контексту та стилістичних особливостей оригінального твору при виборі конкретних лексичних трансформацій. Встановлено, що правильне застосування цих трансформацій сприяє збереженню авторського стилю та забарвленості тексту, а також підвищує зрозумілість і сприйняття перекладу цільовою аудиторією.

У результаті дослідження встановлено, що використання перекладацьких трансформацій є необхідною умовою адекватного відтворення художнього тексту, оскільки вони дозволяють передати не лише зміст оригіналу, але й його емоційне та стилістичне забарвлення. Лексичні трансформації є важливим інструментом досягнення перекладацької еквівалентності та забезпечують ефективну передачу авторського задуму в іншій мовній системі.

Ключові слова: еквівалентність, лексичні трансформації, перекладознавство, роман, художній переклад.

Iryna ZAPUKHLYAK,
orcid.org/0000-0001-6998-7788

PhD in Philology,
Senior Lecturer at the Department of Theory and Practice of Translation
Vasyl Stus Donetsk National University
(Vinnytsia, Ukraine) i.zapukhlyak@donnu.edu.ua

Marina VOVK,
orcid.org/0009-0006-9888-7317

1 year Master's student at the Faculty of Foreign and Slavic Philology
Vasyl Stus Donetsk National University
(Vinnytsia, Ukraine) vovk.m@donnu.edu.ua

LEXICAL TRANSFORMATIONS IN ENGLISH–UKRAINIAN LITERARY TRANSLATION (BASED ON JENNIFER L. ARMENTROUT'S NOVEL "FROM BLOOD AND ASH" IN THE UKRAINIAN ADAPTATION BY MARIIA PUKHLII)

The article characterizes the definitions of the concepts of "equivalence," "lexical transformations," "translation studies," "novel," and "literary translation." It is devoted to a systematic analysis of lexical transformations in English–Ukrainian literary translation based on Jennifer L. Armentrout's novel From Blood and Ash in the Ukrainian interpretation by Maria Pukhlyi. In contemporary translation studies, literary translation is regarded as a complex process of interlingual and intercultural communication, in which various translational transformations play a significant role. Insufficient attention to the detailed analysis of lexical changes in the translation of contemporary English-language literature has determined the relevance of this study.

The focus is on lexical units that undergo transformations in the translation process. In particular, the study analyzes lexical transformations such as concretization, generalization, modulation, addition, and omission of lexical elements. These transformations ensure a more accurate reproduction of the original text's content and contribute to adapting the translation to the norms of the Ukrainian language.

The research also emphasizes the importance of context and stylistic features of the original work when selecting specific lexical transformations. It has been established that the correct application of these transformations helps preserve the author's style and the intonational coloring of the text, as well as enhances the clarity and comprehensibility of the translation for the target audience.

As a result of the study, it was determined that the use of translational transformations is a necessary condition for the adequate reproduction of a literary text, as they allow conveying not only the content of the original but also its emotional and stylistic nuances. Lexical transformations are an important tool for achieving translational equivalence and ensure the effective transmission of the author's intent in another language system.

Key words: equivalence, lexical transformations, translation studies, novel, literary translation.

Постановка проблеми. У сучасному перекладознавстві значна увага приділяється дослідженню особливостей художнього перекладу, адже саме він передбачає не лише точне відтворення змісту оригінального тексту, а й передачу його стилістичних, емоційних та культурних особливостей. Однією з важливих складових цього процесу є використання лексичних трансформацій, які дають змогу перекладачеві адаптувати текст до норм мови перекладу та забезпечити адекватність відтворення авторського задуму. Необхідність застосування таких трансформацій зумовлена відмінностями між англійською та українською мовами, їхніми лексичними системами, культурними реаліями та особливостями художнього стилю. Особливо актуальним це питання є під час перекладу сучасної художньої літератури, зокрема популярних романів фентезі, де важливу роль відіграють

образність, індивідуальний стиль автора, а також специфічна лексика, пов'язана з вигаданим світом твору. У цьому контексті дослідження лексичних трансформацій у перекладі роману Дженніфер Л. Арментраут «Із крові й попелу» українською мовою у виконанні Марії Пухлій є актуальним, оскільки дозволяє простежити особливості передачі лексичних значень, стилістичних відтінків та авторської манери письма в умовах міжмовної та міжкультурної комунікації.

Аналіз досліджень. Проблема перекладацьких трансформацій у перекладознавстві є предметом значної уваги дослідників, оскільки вони виступають важливим інструментом забезпечення точності, адекватності та природності перекладу. Так, Т. Калініченко (Калініченко, 2024) розглядає перекладацькі трансформації як різновид експлікації у текстах перекладів, а К. Прищенко (При-

щенко, 2020) аналізує їхню роль у процесі перекладу художнього тексту. О. Богайчук (Богайчук, 2021) та В. Лобанова (Лобанова, 2020) зосереджують увагу на окремих видах лексичних трансформацій, досліджуючи їхнє застосування для передачі смислу та стилю оригіналу. Крім того, у працях І. М. Запухляк, Д. О. Табаран (Запухляк, Тарабан 2024), Н. Глушаниці, Н. Білоус, О. Войтовича (Глушаниці, Білоус, Войтович, 2023), Н. В. Ставчук (Ставчук, 2021), А. Задорожної (Задорожна, 2020) та інших учених розглядаються різні аспекти застосування перекладацьких трансформацій на лексичному, граматичному, стилістичному та семантичному рівнях. Дослідники аналізують їхню роль у забезпеченні адекватності та еквівалентності перекладу, визначають основні типи трансформацій та особливості їхнього використання для відтворення змісту, стилю й емоційного забарвлення оригінального тексту мовою перекладу. Підкреслюється, що застосування трансформацій дає змогу подолати структурні та семантичні відмінності між мовами, забезпечуючи точність, природність і художню виразність перекладеного тексту, що робить їх невід'ємною складовою професійної діяльності перекладача.

Мета статті – виявити та проаналізувати лексичні трансформації в англійсько-українському художньому перекладі на матеріалі роману Дженніфер Л. Арментраут «Із крові й попелу» в українськомовній інтерпретації Марії Пухлій.

Виклад основного матеріалу. Переклад художніх творів є складним процесом взаємодії та взаємовпливу двох культур, культури мови оригіналу та культури мови перекладу. Як зазначає український дослідник М. Г. Шемуда (Шемуда, 2013: 164), на відміну від перекладу наукових текстів, художній переклад охоплює широкий спектр аспектів життя, відображених у творі, і передбачає не лише точну передачу змісту, а й відтворення національного колориту, культурних реалій та індивідуальної стилістичної манери автора.

Трансформація є ключовим елементом більшості методів перекладу і полягає у зміні формальних або семантичних складових вихідного тексту з одночасним збереженням необхідної інформації для точного відтворення змісту. Використання перекладацьких трансформацій дозволяє забезпечити адекватність перекладу, навіть якщо структури двох мов суттєво відрізняються. Зокрема, лексичні трансформації полягають у зміні лексичних одиниць оригіналу з метою точного відтворення їх семантики, стилю та прагматичного значення, враховуючи мовні норми та культурні традиції мови перекладу. Такий підхід

є необхідним, коли прямий словниковий відповідник неможливо застосувати через різницю значень або контексту (Богайчук, 2021: 143).

Перекладацькі лексичні трансформації розглядають як різноманітні зміни, що відбуваються з лексичними одиницями тексту оригіналу під час його відтворення іншою мовою. Такі перетворення застосовуються для того, щоб якомога точніше передати зміст, стилістичні особливості та прагматичне значення вихідного тексту. Водночас перекладач повинен урахувати норми мови перекладу, а також мовні й культурні традиції її носіїв, щоб текст звучав природно та був зрозумілим для читача (Карабан, 2004 :301).

Лексичні трансформації виявляються у введенні нових слів, зміні значень існуючих або адаптації тексту до певного мовно-культурного контексту. С. Є. Максимов виділяє лексичні та семантичні трансформації, серед яких генералізація, диференціація, конкретизація, смисловий розвиток, антонімічний переклад, компенсація та повна перестановка сегментів тексту (Максимов, 2006: 38-92). Отже, перекладацькі трансформації є універсальним і багаторівневим інструментом, який дозволяє перекладачеві точно передавати зміст, стиль і культурні особливості оригінального тексту.

Аналіз роману показав, що перекладачка Марія Пухлій активно використовує різні лексичні трансформації, серед яких конкретизація, смисловий розвиток, додавання, компенсація, опущення, антонімічний переклад та комбіновані трансформації. Загалом у романі було зафіксовано 168 перекладацьких трансформацій. Серед них конкретизація, смисловий розвиток, додавання слів, опущення слів, антонімічний переклад, компенсація, а також комбіновані лексичні трансформації.

Найпоширенішою серед аналізованих трансформацій є **конкретизація**. Вона представлена у 52 випадках, що становить 38,24% від усіх трансформацій. Це може свідчити про прагнення перекладача деталізувати текст, розширити його смислові межі та зробити його більш виразним і зрозумілим для українського читача.

Конкретизація значення є видом перекладацької трансформації, що полягає у заміні слова з широким або узагальненим значенням на більш точний відповідник, який повністю відповідає контексту. Зазвичай англійські дієслова передають дію у загальному вигляді, тоді як українські передають її більш конкретно, підкреслюючи не лише сам факт дії, а й особливості її прояву (Запухляк, Тарабан, 2024: 96). Наприклад, у реченні англійського оригіналу «*A look of disbelief*

marked his features)» (Armentrout, 2020:96) дієслово «*marked*» лише загально вказує на наявність емоції на обличчі, не уточнюючи, як вона проявилася. В українському перекладі: «*Коли він підняв підборіддя, на його обличчі відбився шок*» (Арментраут, 2022: 113), конкретизація здійснена через використання дієслова «*відбився*», яке передає більш детальне уявлення про вираз обличчя та характер прояву емоції, замінюючи нейтральне «*означено*» або «*позначилося*» на більш виразне і наочне.

Додавання. У перекладі роману Дженніфер Л. Арментраут «Із крові й попелу» трансформація додавання була однією з найпоширеніших стратегій, зафіксовано 38 випадків (22,8 %). Наприклад, англ. «*I turned around, seeing no way out*» (Armentrout, 2020: 404) перекладено як «*Я повернулася докола своєї осі й не побачила жодного виходу*» (Арментраут, 2022: 509). Додавання «*докола своєї осі*» конкретизує рух героїні, підсилюючи відчуття дезорієнтації та відчаю. Лексичні доповнення таким чином не лише передають зміст, а й емоційно збагачують текст, допомагаючи читачеві глибше співпереживати персонажам.

Смисловий розвиток є перекладацькою трансформацією, яка полягає у заміні одного поняття іншим на основі їх логічної або асоціативної близькості, що дозволяє зберегти зміст висловлювання та адаптувати його до норм цільової мови (Болдирева, 2019: 97). У перекладі роману «Із крові й попелу» ця стратегія є третьою за частотністю використання і передбачає передавання не буквального відповідника, а результат логічного або причинно-наслідкового осмислення ситуації, коли перекладач уточнює або розширює зміст, додаючи елемент, який логічно впливає з оригіналу. Наприклад, англ. «*The freedom in that was a far headier sensation than I imagined*» (Armentrout, 2020: 20) перекладено як «*Така свобода п'янила значно більше, ніж я уявляла*» (Арментраут, 2022:14). У перекладі акцент зміщено на переживання, що виникає внаслідок свободи, стан сп'яніння, який впливає з метафоричного значення слова *headier*, передаючи емоційне захоплення та збудження персонажа.

Компенсацію в перекладі розуміють як такий прийом, за допомогою якого смислові або стилістичні елементи тексту оригіналу, що не можуть бути безпосередньо відтворені під час перекладу, передаються іншими мовними засобами. При цьому відтворення цих елементів може з'являтися в перекладеному тексті не обов'язково в тому самому місці, де вони містилися в оригіналі, а в іншій частині висловлювання або тексту загалом (Гордієнко, 2017: 83). У пропонованому

уривку англ. «*They must be near. An attack will*» (Armentrout, 2020: 16) інтерпретовано українською як «*Швидше за все, вони близько. Одна атака...*» (Арментраут, 2022: 9). У цьому випадку перекладачка замість модального *must* додає пояснювальну конструкцію «*Швидше за все*», що дозволяє передати ступінь впевненості героя. При цьому уривчаста структура речення збережена, що підтримує напруженість і емоційне відчуття очікування нападу, характерне для оригіналу.

Антонімічний переклад є лексико-граматичним прийомом, що передбачає перетворення стверджувальної конструкції на заперечну (або навпаки) із одночасною заміною одного з слів оригіналу на його антонім у мові перекладу (Богайчук, 2021: 145).

В оригінальному реченні «*I wasn't sure, but they'd barely known each other before marrying*» (Armentrout, 2020: 21) героїня висловлює сумнів щодо того, чи ці двоє людей знали одне одного до шлюбу. В українському перекладі пропонується таке речення: «*Я не була в цьому певна, та до одруження вони практично не знали одне одного*» (Арментраут, 2022: 15), за якого сумнів зберігається, проте сама думка подана більш чітко та виразно. Використана конструкція «*не знали*» містить елемент антонімічного перекладу, що дозволяє підкреслити відсутність емоційного зв'язку між персонажами до шлюбу. Завдяки цьому трансформація робить переклад більш переконливим, підсилює драматичний ефект сцени та точніше відтворює напруженість у стосунках героїв.

Під час перекладу художніх творів з англійської на українську перекладач часто використовує трансформації для збереження смислової точності, стилістичної відповідності та природності мови. Однією з таких є **опущення**, яке широко застосоване в українському перекладі роману Дженніфер Л. Арментраут «Із крові й попелу» Марією Пухлій. Це дозволяє зробити висловлення лаконічнішим без втрати змісту. Наприклад, в англійському реченні «*Dumbly, I wondered how someone could get the cane through the Duke's chest*» (Armentrout, 2020: 297) підмет *I* вказує на дію виконавця, тоді як у перекладі «*Я дурнувато замислилась, як можна було проштрикнути герцогові груди цією тростиною*» (Арментраут, 2022: 371). Дія другого підмета подана безособово. Таке опущення підмета робить конструкцію природною для української мови та зберігає емоційний стан персонажа.

Комбіновані трансформації передбачають одночасне застосування двох або більше перекладацьких прийомів, таких як опущення, моду-

ляція, додавання чи смисловий розвиток. У перекладі роману Дженніфер Л. Арментраут «Із крові й попелу» Марія Пухлій активно застосовує такі комбіновані трансформації для точного відтворення емоційної напруги, образності та авторського стилю.

Наприклад, в англійському реченні «*The soft contact sent a wave of awareness through me*» (Armentrout, 2020: 43) оригінал використовує метафору «*хвиля усвідомлення*», яка передає глибоке інтуїтивне чи тілесне відчуття героїні. В українському перекладі «*Від цього м'якого дотику я напружилася*» (Арментраут, 2022: 45) одночасно застосовані дві трансформації: модуляція та додавання. Метафору замінено на конкретну тілесну реакцію «*я напружилася*», що переносить акцент з абстрактного переживання на фізичне відчуття, більш зрозуміле українському читачеві. Крім того, введено підмет «*я*», якого немає в оригіналі, що підсилює персоніфікацію та робить реакцію персонажа більш виразною. Завдяки такому підходу переклад передає емоційну напругу сцени, зберігаючи її силу, але подає її у більш конкретній та адаптованій формі, відповідно до норм української мови.

Кількісне співвідношення лексичних трансформацій у аналізованому творі проілюстроване у Таблиці 1.

Таблиця 1

Номер	Трансформація	Кількість	Відсотки
1	Конкретизація	52	31,1%
2	Додавання	38	22,8%
3	Смисловий розвиток	25	15,0%
4	Компенсація	20	12,0%
5	Антонімічний переклад	16	9,6%
6	Опущення	13	7,8%
7	Комбіновані	4	2,4%
	Разом	168	100%

Кількісний аналіз лексичних трансформацій у перекладі художнього твору з англійської на українську вказує, що найчастіше застосовується конкретизація, 52 випадки або 31,1% від загальної кількості трансформацій. Це свідчить про її ключову

роль у деталізації узагальнених понять та введенні конкретних елементів, що сприяє точній і зрозумілій передачі змісту для українського читача. На другому місці за частотою використання перебуває додавання (22,8%), яке допомагає компенсувати інформаційні втрати та глибше розкривати контекст. Смисловий розвиток (15%) демонструє творчий підхід перекладача до уточнення або розширення висловлювань автора, тоді як компенсація (12%) забезпечує збереження емоційної чи стилістичної функції оригіналу. Менш поширені антонімічний переклад (9,6%) та опущення (7,8%), що відображає прагнення до лаконічності та адаптації тексту під мовні норми цільової аудиторії. Комбіновані трансформації (2,4%) поєднують кілька прийомів одночасно і застосовуються для максимальної точності, стилістичної адекватності та природності викладу. Загалом аналіз свідчить, що ефективна передача художнього тексту потребує використання різноманітних лексичних трансформацій, які забезпечують цілісність, точність і виразність перекладу.

Висновки. У результаті проведеного дослідження можна стверджувати, що перекладацькі трансформації є важливим інструментом для забезпечення адекватності, природності та художньої виразності перекладу. Вони дозволяють адаптувати зміст, стиль і емоційне забарвлення оригінального тексту до норм мови перекладу, подолати структурні та семантичні відмінності між мовами, а також створювати більш зрозумілу і логічно впорядковану композицію тексту. Лексичні трансформації сприяють деталізації змісту, підкресленню нюансів авторського стилю та емоційних станів персонажів. Загалом результати дослідження свідчать, що ефективний переклад художнього твору потребує комплексного використання різноманітних трансформацій, які забезпечують точність, цілісність і виразність тексту, зберігаючи при цьому індивідуальний стиль автора та культурні особливості оригіналу.

Перспективним напрямом подальших досліджень може бути аналіз взаємозв'язку різних граматичних та лексичних трансформацій у тексті та їх вплив на художню виразність українського перекладу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Богайчук О. С. Лексичні трансформації в перекладі. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Філологія. Київ. 2021. Вип. С. 143–146.
2. Болдирева А. Є. Смисловий розвиток при перекладі. Записки з романо-германської філології. 2019. Т. 2(43). С. 93–102. URL: <https://dspace.onu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/389728bb-9f04-4901-b79e-83e63e544291/content>
3. Глушаниця Н., Білоус Н., Войтович О. Перекладацькі трансформації як спосіб адекватного перекладу текстів військової тематики. Актуальні питання у сучасній науці. 2023. Т. 12(18). С. 836–848.
4. Гордієнко Н. М. Типологія компенсації як засобу перекладацьких трансформацій. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Філологія. 2017. Вип. 30 (2). С. 83-85. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmgu_filol_2017_30\(2\)_26](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmgu_filol_2017_30(2)_26).

5. Задорожна А. Перекладацькі трансформації як засіб досягнення еквівалентності перекладу. Актуальні питання гуманітарних наук. 2020. Т. 2(27). С. 57–63.
6. Запухляк І. М., Табаран Д. О. Лексичні трансформації у романі Маркуса Зузака «Крадійка книжок». Закарпатські філологічні студії. 2024. Т. 34(2). С. 95–100. URL: http://zfs-journal.uzhnu.uz.ua/archive/34/part_2/18.pdf
7. Калініченко Т. М. Перекладацькі трансформації як різновид експлікації у текстах перекладів. Мовна освіта фахівця: сучасні виклики та тенденції: Матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції (22 лютого 2024 р.). Харків. 2024. С. 84–87.
8. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми. Вінниця. 2004. 560 с.
9. Лобанова В. В. Конкретизація та генералізація в палітрі перекладацьких трансформацій. Англїстика та американистика. 2020. Випуск 17. С. 80–85
10. Максимов С. Є. Практичний курс перекладу (англійська та українська мови). Київ. 2006. 157 с.
11. Прищенко К. В. Роль перекладацьких трансформацій у процесі перекладу художнього тексту. Журнал науковий огляд. 2020. Т. 8(71). С. 64–75.
12. Ставчук Н. В. Аналіз трансформацій у перекладі мовних одиниць і конструкцій із емоційно-експресивним забарвленням (на матеріалі творів Рея Бредбері). Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика. 2021. Т. 32(71). С. 291–295.
13. Шемуда М. Г. Художній переклад як важливий чинник міжкультурної комунікації. Наукові записки НДУ ім. М. Гоголя. Серія: Філологічні науки. 2013. Т. 1. С. 164–168.

ДЖЕРЕЛА ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

1. Арментраут Дж. Л. З крові та попелу. Книга 1 серії «З крові та попелу». Київ : BookChef, 2022. 608 с.
2. Armentrout J. L. *From Blood and Ash* : a Blood and Ash Novel. 2020. 486 p.

REFERENCES

1. Bohaichuk O. S. (2021) Leksychni transformatsii v perekladі. [Lexical transformations in translation] Naukovyi visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu. Serii: Filolohiia. Vyp. 143–146. [in Ukrainian].
2. Boldyreva A. Ye. (2019) Smyslovyi rozvytok pry perekladі. [Semantic development in translation] Zapysky z romanohermanskoі filolohii. T. 2(43). 93–102. URL: <https://dspace.onu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/389728bb-9f04-4901-b79e-83e63e544291/content> [in Ukrainian].
3. Hlushanytsia N., Bilous N., Voitovych O. (2023) Perekladatski transformatsii yak sposib adekvatnoho perekladu tekstiv viiskovoі tematyky. [Translation transformations as a means of achieving adequate translation of military texts] Aktualni pytannia u suchasniі nauksі. T. 12(18). 836–848. [in Ukrainian].
4. Hordiienko N. M. (2017) Typolohiia kompensatsii yak zasobu perekladatskykh transformatsii. [Typology of compensation as a means of translation transformations] Naukovyi visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu. Serii: Filolohiia. Vyp. 30(2). 83–85. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmgu_filol_2017_30\(2\)_26](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmgu_filol_2017_30(2)_26) [in Ukrainian].
5. Zadorozhna A. (2020) Perekladatski transformatsii yak zasib dosiahnennia ekvivalentnosti perekladu. [Translation transformations as a means of achieving translation equivalence] Aktualni pytannia humanitarnykh nauk. T. 2(27). 57–63. [in Ukrainian].
6. Zapukhliak I. M., Tabaran D. O. (2024) Leksychni transformatsii u romani Markusa Zuzaka «Kradiika knyzhok». [Lexical transformations in the novel *The Book Thief* by Markus Zusak] Zakarpatski filolohichni studii. T. 34(2). 95–100. URL: http://zfs-journal.uzhnu.uz.ua/archive/34/part_2/18.pdf [in Ukrainian].
7. Kalinichenko T. M. (2024) Perekladatski transformatsii yak riznovyd eksplikatsii u tekstakh perekladiv. [Translation transformations as a type of explication in translated texts] Mовna osvita fakhivtsia: suchasni vyklyky ta tendentsii: Materialy VI Vseukrainskoi naukovo-praktychnoi konferentsii (22 liutoho 2024 r.). Kharkiv. 84–87. [in Ukrainian].
8. Karaban V. I. (2004) Pereklad anhlіiskoi naukovoі i tekhnichnoi literatury. Hramatychni trudnoshchi, leksychni, terminolohichni ta zhanrovo-stylistychni problemy. [Translation of English scientific and technical literature: grammatical difficulties, lexical, terminological and genre-stylistic issues] Vinnytsia. 560 s. [in Ukrainian].
9. Lobanova V. V. (2020) Konkretyzatsiia ta heneralizatsiia v palitri perekladatskykh transformatsii. [Concretization and generalization in the spectrum of translation transformations] Anhlіstyka ta amerykanistyka. Vypusk 17. 80–85. [in Ukrainian].
10. Maksimov S. Ye. (2006) Praktychnyi kurs perekladu (anhlіiska ta ukrainska movy). [Practical course of translation (English and Ukrainian)] Kyiv. 157 s. [in Ukrainian].
11. Prishchenko K. V. (2020) Rol perekladatskykh transformatsii u protsesi perekladu khudozhnoho tekstu. [The role of translation transformations in the process of literary text translation] Zhurnal naukovyi ohliad. T. 8(71). 64–75. [in Ukrainian].
12. Stavchuk N. V. (2021) Analiz transformatsii u perekladі movnykh odynyt i konstruktii iz emotsiino-ekspresyvnym zabarvleniam (na materialі tvoriv Reia Bredberi). [Analysis of transformations in the translation of linguistic units and constructions with emotional and expressive colouring (based on the works of Ray Bradbury)] Vcheni zapysky Tavriiskoho natsionalnoho universytetu imeni V. I. Vernadskoho. Serii: Filolohiia. Zhurnalistyka. T. 32(71). 291–295. [in Ukrainian].
13. Shemuda M. H. (2013) Khudozhnii pereklad yak vazhlyvyi chynnyk mizhkulturnoi komunikatsii. [Literary translation as an important factor of intercultural communication] Naukovi zapysky NDU im. M. Hoholia. Serii: Filolohichni nauky. T. 1. 164–168. [in Ukrainian].

SOURCES OF ILLUSTRATIVE MATERIAL

1. Armentraut Dzh. L. (2022) *Z krovi ta popelu*. Knyha 1 serii «Z krovi ta popelu». [From Blood and Ash. Book 1 of the From Blood and Ash series] Kyiv: BookChef. 608 s. [in Ukrainian].
2. Armentraut J. L.(2020) *From Blood and Ash : a Blood and Ash Novel*. 486 p.

Дата першого надходження статті до видання: 06.03.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 25.03.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 19.05.2026

Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)

